

T.C.
ZM R

7. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/637

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

STEYEN (DAVACI) : ZM R BAROSU BA KANLI I
VEKİL : AV. EMRE DURUKAN

KARŞI TARAF (DAVALI) : ZM R VALİLİ
VEKİL : AV.

STEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, zmir Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde bulunan avukat görüşme odalarındaki kameraların kaldırılması istemiyle 15/06/2022 tarihli dilekçe ile yapılan başvurunun zımnen reddine dair davalı idare işlemi; Avukatlık Kanunu'nun 50/2. maddesi uyarınca avukatların müvekkili ile görüşmeleri için oluşturulan avukat görüşme odalarında kamera bulundurulmasının hukuka aykırı olduğu, kaldırılması gerektiği, 5271 sayılı Kanun'da avukatın müvekkili ile sanığın savunma ve adil yargılanma hakkı ile hak arama özgürlüğünü koruyan düzenlemeler olduğu, mevcut uygulamada kullanılan kameraların ses kaydı yapıp yapmadığı bilinmemekle birlikte sistemin ses kaydı yapabilir hale getirilmesinin her an için ihtimal dahilinde olduğu ve bu durumun denetlenemeyeceği, hukuka aykırı olan bu delil kullanılmayacak ise de bu sayede hukuka aykırı şekilde delil elde edilmesinin yolunun açılması olacağı, sistemin ses kaydı yapmaması halinde de bu durumun hukuka uygun hale gelmediği, kamera görüntülerinin yaklaştırılarak dudak okuma yöntemi ile de görüşmenin gizliliğinin ihlal edilebileceği, yine denetime tabi tutulamayacak avukat-müvekkil görüşmesi sırasındaki yazımların okunabilir hale getirilmesinin de ihtimal dahilinde olduğu, buna Anayasa hükümleri olmak üzere uluslararası sözleşmelerin de ihlal edildiği, aynı konuda Bursa Bölge 7. Dava Dairesinin 2022/570 Y.D. 10 sayılı dosyasında yürütmenin durdurulması kararı verilmiş ve iptali ve öncelikle yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Müdafinin görüşme odalarının kamera ile izlenmesine ilişkin açtığı bir hüküm bulunmaması sebebiyle ses dinleme ve kayıt özelliği bulunmayan kameralar ile konuşmaların güvenliğini sağlanması amacıyla müdafinin görüşme odalarının izlenmesinin mümkün olup olmadığı yönünde sorulan görüşme üzerine Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 19/01/2011 tarihli yazısı ile güvenlik amacıyla kamera ile izlenilmesinin mümkün olacağı belirtilmiştir, 5275 sayılı Kanun'un 59/2. maddesinde avukat ve noter ile görüşmenin, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışmaya saatleri içinde, bu görüşme için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde yapılacağı düzenlemesine yer verilmiştir, Suçların Önlenmesi ve Suçluların Islahı üzerine Sekizinci Birleşik Milletler Konferansı tarafından kabul edilen Avukatların Rolüne Dair Temel Prensiplerin (Havana Kuralları) 8. Maddesinde 'Gözaltına alınan, tutulan veya hapsedilen herkesin, bir avukat tarafından vakit geçirilmeden ziyaret edilmesi, kesintisiz biçimde iletişim kurabilmesi ve sansüre uğramadan tam bir gizlilik içinde görüşebilmesi için yeterli imkanlar, zaman ve kolaylıklar sağlanacağı, kanun adamlarının görüşmeleri gözle izleyebileceği, fakat dinleyemeyeceği hükmüne yer verilmiştir, davaya konu kameraların ses ve görüntü kaydı alınmamasına ilişkin her üç ayda bir zmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından düzenli olarak denetleme yapıldığı, avukat görüşme odasında kamera olduğu, bu kameranın kayıt yapma özelliğinin olmadığı, ayrıca avukat görüşme odasının girişinde bununla ilgili uyarı yazısının bulunduğu, herhangi bir olumsuzluk yaşanmadığı, hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın ve öncelikle yürütmenin durdurulması talebinin reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren zmir 7. Dava Dairesi Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek yürütmenin durdurulması istemi hakkında ilgililerin görüşüldü:

7. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/637

Dava, davacı tarafından, zmir Valili i l Emniyet Müdürlü üne ba lı birimlerde bulunan avukat görü me odalarındaki kameraların kaldırılması istemiyle 15/06/2022 tarihli dilekçe ile yapılan ba vurunun zımnen reddine dair davalı idare i leminin iptali ve öncelikle yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmış tır.

T.C. Anayasasının 'Hak arama hürriyeti' ba lıklı 36. maddesinde; "Herkes, me ru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir..." düzenlemesine yer verilmi tir.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında; "Danı tay veya idari mahkemelerin, idari i lemin uygulanması halinde telâfisi güç veya imkânsız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması artlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri; yürütmenin durdurulması kararlarında idari i lemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı oldu u ve i lemin uygulanması halinde do acak telâfisi güç veya imkânsız zararların neler oldu unun belirtilmesinin zorunlu oldu u" hükmüne yer verilmi tir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 'Baroya ve avukatlara ayrılacak yer' ba lıklı 50. maddesinin 2. fıkrasında; " Ayrıca her cezaevinde ve kolluk biriminde mesle in onuruna ve önemine uygun bir görü me yeri ayrılır. Bu yerlerin bakım ve onarımı ilgisine göre Adalet ve ç i leri Bakanlıklarınca yaptırılır." düzenlemesine yer verilmi tir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ' üphelinin veya sanı m müdafii seçimi' ba lıklı 149. maddesinin 3. fıkrasında; "Soru turma ve kovu turma evrelerinin her a amasında avukatın, üpheli veya sanıkla görü me, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkı engellenemez, kısıtlanamaz." düzenlemesine, '**Müdafii ile görü me' ba lıklı 154. maddesinde ise;** "(1) üpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konu ulanları ba kalarının duyamayaca ı bir ortamda görü ebilir. Bu ki ilerinin müdafii ile yazı maları denetime tâbi tutulamaz. (2) (Ek: 3/10/2016-KHK-676/3 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/3 md.) Türk Ceza Kanununun ikinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Be inci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerinde tanımlanan suçlar ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ile örgüt faaliyeti çerçevesinde i lenen uyu turucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçları bakımından gözaltındaki üphelinin müdafii ile görü me hakkı Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla yirmidört saat süreyle kısıtlanabilir; bu zaman zarfında ifade alınamaz." düzenlemesine yer verilmi tir.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin nfazı Hakkında Kanun'un 'Amaç' ba lıklı 1. maddesinde; "1) Bu Kanunun amacı, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ili kin usûl ve esasları düzenlemektir." düzenlemesine, '**Ceza nfaz Kurumunda Hükümlünün Hakları, Güvenceleri ve Kısıtlamalar' ba lıklı Üçüncü Kısımında yer alan 'Avukat ve noterle görü me hakkı' ba lıklı 59. maddesinin 2. fıkrasında ise;** " Avukat ve noter ile görü me, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dı nda ve çalı ma saatleri içinde, bu i için ayrılan görü me yerlerinde, konu ulanların duyulamayaca ı, ancak güvenlik nedeniyle görülebilece i bir biçimde yapılır." düzenlemesine yer verilmi tir.

01/06/2005 tarih ve 25832 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlü e giren Yakalama, Gözaltına Alma ve fade Alma Yönetmeli inin 'Müdafii ile görü me' ba lıklı 21. maddesinde; " üpheli veya sanık vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konu ulanları ba kalarının duyamayaca ı bir ortamda görü ebilir. Bu ki ilerinin müdafii ile yazı maları denetime tâbi tutulamaz. Müdafii ile görü mesinden önce ve görü mesi sırasında, talebi hâlinde yakalanan ki iye kalem ve kâ it verilir. Soru turmayı geciktirmemek kaydıyla ve yakalanan ki i isterse, vekâletname aranmaksızın en çok üç müdafii ifadede hazır bulunabilir. Her kolluk biriminde görü me için uygun artları haiz görü me odası ayrılır." düzenlemesine yer verilmi tir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından davalı idareye sunulan 15/06/2022 tarihli dilekçe ile zmir Valili i l Emniyet Müdürlü üne ba lı birimlerde bulunan avukat görü me odalarındaki kameraların kaldırılması talebinde bulunuldu u, davalı idarece yasal süre içerisinde cevap verilmemek suretiyle davacının ba vurusunun zımnen reddedilmesi üzerine i bu davanın anılan i lemin iptali istemiyle

7. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/637

açıldı ı görölmektedir.

Olayda, hakkında henüz ceza mahkemeleri tarafından verilmi bir mahkumiyet kararı olmayan ve üpheli olarak emniyet birimlerinde ifadeleri alınan ki ilerle müdafileri arasında yapılacak olan görü melerin yukarıda alıntılarına yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca ba kalarının duyamayaca ı ortamda yapılmasının öngörüldü ü, bu görü me gerçekte tirilirken görü me odasında sadece izleme amacıyla da olsa kamera bulundurulaca ı yönünde herhangi bir düzenlemeye yer verilmedi i, emniyet birimlerinde yer alan müdafî görü me odalarına takılan kameraların görüntü ve ses kaydı almadı ı ve bu hususun her üç ayda bir zmir Cumhuriyet Ba savcılı nca denetlendi i ve sadece güvenlik amacı ile takıldı ı belirtilmi ise de üç aylık denetim süre içerisinde herhangi bir zaman dilimde kameralar ile ses kaydı yapılmasını engelleyecek herhangi bir önlem alınmasının ve bu durumun her an takibinin mümkün olmadığı, ayrıca yakın plan çekimlerle -dudak okuma- yöntemi ile görü me içeri inin de ifre edilebilmesinin, görü me sırasında ka ıt kalem kullanılarak yazılı ileti imin tercih edildi i durumlarda yine yakın plan çekimlerle yazı ma içeri inin kayıt altına alınabilmesinin de mümkün oldu u, tüm bu hususların üpheli ve/veya sanık ile müdafî görü mesinin gizlilik prensibini ve bu kapsamda savunma ile adil yargılanma hakkını ihlal edece inin açık oldu u, ayrıca savunma dilekçesinde dayanak olarak gösterilen 5275 sayılı Kanun'un 59/2. maddesinin ise ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler ile ilgili oldu u, bu nedenle henüz hükümlü olmayan, adli soru turma kapsamında emniyet birimlerinde ifadeleri alınan üpheli ve/veya sanıklar açısından hükümlülere ve ceza infaz kurumlarına ili kin düzenlemelerin uygulanmasının mümkün olmadığı anla ıldı ndan zmir Valili i l Emniyet Müdürlü üne ba lı birimlerde bulunan avukat görü me odalarındaki kameraların kaldırılması istemiyle yapılan ba vurunun zımnen reddine dair dava konusu i lemde hukuka uyarlık bulunmadı ı sonucuna varılmı tir.

Ayrıca, savunma dilekçesinde, görü me odalarında bulunan kameraların görüntü ve ses kaydı almadı ı belirtilmi ise de görüntü ve ses kaydı olmayan kameranın takılması ile güvenli in nasıl sa lanaca ı, kamera takılmaması halinde nasıl bir güvenlik zaafiyeti olu aca ı hususunda yeterince ve makul açıklama yapılmadı ı, ayrıca güvenli in kamera dı nda üpheli/sanık ile müdafî görü melerinin gizlilik içerisinde yapılmasını sa layacak, üpheli ve/veya sanık ile avukatı açısından görü melerinin dinlendi i veya her an dinlenebilece i kaygısı yaratmayacak ba ka önlemlerle de sa lanabilece i anla ıldı ndan bu iddiaya itibar edilmemi tir.

Öte yandan, yukarıda açıklanan gerekçelerle hukuka aykırılı ı açık olan dava konusu i lemin uygulanması ve üpheli/sanık ile müdafî görü me odalarında kameraların bulundurulmaya devam edilmesi halinde müdafî görü me odalarında avukatları ile görü me yapan üpheli ve/veya sanık açısından temel hak ve özgürlükler arasında yer alan ve Anayasada güvence altına alınan savunma ve adil yargılanma haklarının ihlal edilebilece i anla ıldı ndan telafisi güç veya imkansız zararların olu abilece i de tabidir.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılı ı açık olan **dava konusu i lemin**; uygulanması halinde telafisi güç zararlar do abilece inden 2577 Sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebli inden itibaren 7 gün içerisinde zmir Bölge dare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 09/11/2022 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye